

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 9P/54/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2619202450
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škrovanová
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2019:2619202450.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

r o z h o d o l :

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa svojím návrhom podaným na tunajšom súde dňa 14.11.2019 domáhala zverenia maloletého R. do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného otcovi vo výške 250 € mesačne. V návrhu uviedla, že maloletý bol rozsudkom zo dňa 20.7.2017 zverený otcovi. Syn od februára 2018 žije v spoločnej domácnosti s matkou. Maloletý R. je problémovým dieťaťom, má stále zlé návyky a je treba jeho situáciu neodkladne riešiť.

2. Otec s návrhom nesúhlasil. Navrhol ponechať úpravu práv a povinností v zmysle posledného rozhodnutia z roku 2017.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, pripojenými spismi OS Senica sp. zn. 10P 43/2019 a 9P 13/2019, rozsudkom OS Senica č.k. 4P 6/2014 - 469, rodným listom maloletého R., správami od obce Š., od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, od zamestnávateľa otca, od Mesta Senica, potvrdením o príjme od bývalého zamestnávateľa otca, rozpisom nákladov otca, výpismi z účtu otca preukazujúcimi mesačné platby a mzdovým listom predloženým matkou a zistil tento skutkový stav veci:

4. Maloletý R. bol rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 4P 6/2014 - 469 zo dňa 20.7.2017 zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná na platenie výživného vo výške 95 € mesačne. Dôvodom uvedenej úpravy bola nedostatočná starostlivosť matky o vyučovacie výsledky syna, jeho zhoršený prospech, matka nekomunikovala so školou, pričom počas dočasného zverenia maloletého otcovi prišlo k zlepšeniu situácie. Matka tiež bránila stretávaniu otca so R.. U otca súd konštatoval stabilnejšie a priaznivejšie výchovné prostredie. V čase posledného rozhodovania súdu otec zarábala u zamestnávateľa Poľnohospodárske družstvo Š. cca 1073 € v čistom mesačne, matka ako vodička taxislužby zarábala podľa vlastného vyjadrenia cca 800 - 1200 € v čistom mesačne.

5. Matka pri výsluchu uviedla, že syn R. je u nej od 26.2.2018. So synom sú výchovné problémy. Momentálne je ohľadom R. predbežne dohodnutý dobrovoľný pobyt v Centre pre deti a rodiny P., kde by mal nastúpiť od januára 2020. Matka uviedla, že syn ju rešpektuje, ale keď je v práci, starú matku neposlúcha, chodí von a tam vyvádza. Matka s deťmi býva od januára 2015 v byte, kde platí mesačne 512 € nájomné vrátane energií, 140 € za televíziu, internet a telefóny. Na týchto výdavkoch sa podieľa aj jej matka, ktorá žije v spoločnej domácnosti. Výdavky so Samuelom sú okolo 200 € mesačne. Od otca matka žiadala výživné vo výške 100 € mesačne, čo považuje za primeranú sumu vzhľadom na vek dieťaťa, ide o 14 ročného chlapca. Maloletý sa v škole nestravuje, je zdravý. Záľubou syna sú bicykle, ktoré tiež vyžadujú určité výdavky. Matka v súčasnosti pravidelne pracujem v HC Bistro na zimnom štadióne, mesačne zarobí okolo 700 € v čistom, jedná sa o prácu na dohodu. Pokiaľ ide o stretávanie

R. s otcom, syn 4 roky žil u otca, je veľký, preto navrhla styk neupravovať a ponechať ho na vzájomnej dohode otca a syna.

6. Matka predložila mzdový list, suma na ňom uvedená ale nezodpovedá príjmom, ktoré matka podľa svojho vlastného vyjadrenia reálne dosahuje.

7. Výsluchom otca mal súd preukázané, že tento býva v súčasnosti v prenájme v P., kde platí 100 € mesačne nájomné. Prenajímatelia by nedovolili, aby tam s ním býval maloletý R., tiež je v súčasnosti pracovne zaneprázdnený, takže by mu časovo nevychádzalo mať syna u seba. Súčasný príjem otca je nižší, než ten, ktorý dosahoval v predchádzajúcom zamestnaní. S predchádzajúcim zamestnávateľom Poľnohospodárske družstvo Š. ukončil otec pracovný pomer dohodou zo svojej iniciatívy, bolo to najmä kvôli zlému kolektívu a zárobku. Okrem vydokladovaného príjmu má otec odmeny, podľa vlastného vyjadrenia okolo 100 €. Na syna platí výživné 30 € mesačne, za október aj november má zaplatené. Na december ešte neplatil. Otec spláca pôžičky a hypotéku, celkovo tri a v to v celkovej výške 510 € mesačne. Všetky tieto pôžičky súvisia s rodinným domom v Š.-R., ktorý vlastnili spolu s matkou, dostal sa ale do dražby a otec musí spláca rozdiel. Otec si platí životné poistenie 40,97 € mesačne, poistenie na auto 92 € polročne, cestovné do práce 150 € mesačne - jazdí do Rohožníka, mobil 23 € mesačne a stravu 100 € mesačne. Stretávanie s maloletým chcel otec pôvodne ponechať na dohode, následne navrhol, aby bolo stretávanie predsa len upravené, a to na každú druhú sobotu bez prespatia. Otec uviedol, že cestovné do práce ho v súčasnosti vychádza viac, než aké by platil, ak by naďalej pracoval v Štefanove.

8. Otec predložil výpisy z účtu, preukazujúce splátky úverov, platby za mobil a životné poistenie.

9. Správou od súčasného zamestnávateľa otca G. V. spol. s.r.o. P. S. mal súd preukázané, že otec je tu zamestnaný od 7.8.2019, podľa potvrdenia od zamestnávateľa za obdobie od 7.8.2019 do 31.10.2019 dosahoval otec priemerný mesačný netto zárobok 486 €.

10. Potvrdením od bývalého zamestnávateľa otca Poľnohospodárske družstvo Š. mal súd preukázané, že priemerný mesačný netto zárobok otca za obdobie od 8/2018 do 7/2019 bol 1002,28 €.

11. Správou od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica mal súd preukázané, že R. je dieťaťom pochádzajúcim z mimomanželského pomeru rodičov. Od 26.2.2018 je R. v starostlivosti matky. Okrem neho matka zabezpečuje starostlivosť o ďalšie maloleté deti, a to R., nar. v roku 2011, R., nar. v roku XXXX a G., nar. v roku 2018. V domácnosti s nimi býva i matka matky. Matka má tiež plnoletú dcéru R., ktorá chodí do domácnosti striedavo. Výdavky na deti sú cca 225 € týždenne. Matka poberá rodičovský príspevok vo výške 226,20 € mesačne, výživné na Samuela 30 € mesačne a na ďalšie deti spolu 240 € mesačne. Poberá tiež prídavky na štyri deti vo výške 97,36 € mesačne. Finančne jej vypomáha dcéra R. a matka. R. opakuje 8. ročník ZŠ v Senici, má štvorku zo správania z dôvodu výchovných problémov, poškodzovania majetku, drzého správania voči pedagógom. Aktuálne v štvrťročnom hodnotení neprospieva z 8 predmetov. Absencie v škole má ospravedlnené od matky. Jeho správanie je problematické, fyzicky napadol spolužiaka na telesnej výchove, vulgárne sa vyjadruje, porušuje školský poriadok. Otec sa na syna informuje, matka so školou komunikuje, ale náprava sa od minulého školského roka nedostavila. Matka dochádzala so synom na Referát poradensko-psychologických služieb, spolupráca prebiehala od júna 2019. Maloletý poradenstvo odmietol. V novembri 2019 bol maloletý vypočúvaný v súvislosti s trestným činom krádeže, ku skutku sa priznal. Matka následne požiadala o umiestnenie R. do Centra pre deti a rodičov P.. Podľa matky ju R. rešpektuje, problémový je, keď je matka v práci a syn nie je pod jej dohľadom. Otec navrhol výživné vo výške 60 € mesačne. Maloletý R. sám vyjadril želanie bývať s matkou, s ktorou si vychádza dobre. Uviedol, že otec sa mu nevenoval, býval celé dni v práci. U otca si vie predstaviť byť jeden deň v týždni bez prespatia, každý druhý týždeň.

12. Správou od obce Š. mal súd preukázané, že otec má ešte jedno dieťa, plnoletého G., nar. v roku XXXX.

13. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú

pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 24 ods. 1, 4 zákona č. 36/2005 Z.z. v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Podľa § 25 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

16. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh matky na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému Samuelovi bol podaný dôvodne. Maloletý R. bol rozsudkom zo dňa 20.7.2017 zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná na platenie výživného. Od tohto času však prišlo k podstatným zmenám pomerov na strane dieťaťa i rodičov. R. už nežije v spoločnej domácnosti s otcom, ale od februára 2018 býva v spoločnej domácnosti s matkou. Otec uviedol, že on sa o syna z dôvodu pracovných povinností nevie postarať, navyše, býva v súčasnosti v prenajatom byte, kde z dôvodu nesúhlasu prenajímateľa R. s ním bývať nemôže. Matka má záujem sa o syna starať. Momentálne intenzívne rieši jeho výchovné problémy v spolupráci s úradom práce, pričom od januára 2020 by mal R. nastúpiť na dobrovoľný pobyt do Centra pre rodiny a deti v Holíči. Matka spolupracuje a komunikuje ako so školou, tak s pracovníkmi Referátu psychologických a poradenských služieb. Keďže otec starostlivosť o dieťa zabezpečovať podľa

vlastných slov nemôže a prístup matky vo vzťahu k riešeniu pomerne značných výchovných problémov syna sa zlepšil, vidno záujem matky na riešení situácie ohľadom správania sa R., súd rozhodol o zverení R. do osobnej starostlivosti matky, ktorá túto už aj reálne dlhší čas zabezpečuje. Pokiaľ ide o výživné, matka požadovala od otca sumu 100 € mesačne, z ktorej by podľa nej uhradila cca polovicu nákladov súvisiacich so zabezpečovaním potrieb Samuela. Pričom súd má za to, že matka, ktorá zhruba 1,5 roka zabezpečuje starostlivosť o maloletého R., najlepšie pozná jeho potreby a výdavky spojené s ich zabezpečovaním. Suma 60 €, ktorú navrhoval otec, nespĺňa požiadavku primeranosti z hľadiska potrieb štrnásťročného chlapca, a nie je primeraná ani zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. Pokiaľ ide o príjem otca, súd vychádzal z príjmov, ktoré otec dosahoval v prechádzajúcom zamestnaní, keďže otec sa bez dôležitého dôvodu vzdal predchádzajúceho výhodnejšieho zamestnania. Teda z mesačného netto príjmu vo výške cca 1000 €. Navyše sa mu po zmene zamestnania tiež podstatne zvýšilo cestovné do zamestnania, ktoré by bolo podstatne nižšie, ak by naďalej pracoval v Štefanove. Uvedené však nemôže byť na úkor maloletého. Preto podľa názoru súdu aj po uhradení všetkých nevyhnutných výdavkov, v rámci nich i splátok úverov, je v možnostiach otca platiť výživné vo výške 100 € mesačne požadovaných matkou maloletého, pričom treba zdôrazniť, že výživné má nepochybne prednosť i pred životným poistením otca, na ktoré otec vydáva cca 40 € mesačne. Pokiaľ ide o stretávanie otca so synom, súd vyhovel návrhu otca na úpravu styku a stretávanie určil každý druhý týždeň v sobotu bez prespaťia, teda tak, ako si to želal i samotný R.. Preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené v prvom a treťom výroku rozsudku.

22. Za obdobie od podania návrhu ku dňu rozhodnutia vznikol otcovi Na zročnom výživnom nedoplatok, pri výpočte ktorého súd zohľadnil skutočnosť, že otec platí výživné vo výške 30 € mesačne. Za obdobie od 14.11.2019 do 30.11.2019 sa jedná o sumu 39,66 € $((100€ - 70€) : 30dní \times 17dní)$ a vzhľadom k nízkej výške nedoplatku uložil súd otcovi nedoplatok zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

23. Tým prišlo k zmene predchádzajúceho rozhodnutia týkajúceho sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletému Samuelovi.

24. O trovách konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trnave, v dvoch vyhotoveniach.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- ch) súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže v súlade s § 27 zákona č. 36/2005 Z.z. do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.